

Verdieping en verbreding van de Wetenschappelijke Steunfunctie

De Koninklijke Bibliotheek, de stichting Werkgroep Speciale Wetenschappelijke Bibliotheken (WSWB) en de stichting Samenwerkingsverband PLUSbibliotheken hebben in juni een overeenkomst tot samenwerking getekend. Het doel van de overeenkomst is om een zo breed mogelijk publiek in contact te brengen met wetenschappelijke content. Daarmee wordt een belangrijke extra stap gezet in de realisatie van doelen van de deelnemende partijen : het vergroten van mogelijkheden voor iedereen kennis te nemen van wetenschappelijke content. Het actieprogramma bestaat uit de volgende elementen:

- Digitaal aansluiten en ontsluiten van wetenschappelijke collecties op en via de landelijke infrastructuur ;
- Deelname aan of organiseren van activiteiten die als doel hebben wetenschappelijke literatuur met het brede publiek te verbinden;
- Organiseren van educatieve activiteiten gericht op zowel bibliothecarissen als gebruikers om de kennis en vaardigheden in het gebruiken van zoekstrategieën in wetenschappelijke literatuur te vergroten

Expertise voor de gehele sector

Op 31 maart heeft de werkgroep metadata van de stichting PLUSbibliotheken aan de stichting PICA de eindrapportage aangeboden over haar werkzaamheden in het kader van het project "Kwaliteitsborging NBC + op basis van het GGC". Inmiddels heeft het bestuur van de stichting PICA haar waardering over het rapport uitgesproken. De werkzaamheden van de werkgroep, samengesteld uit medewerkers van PLUSbibliotheken, NBDBiblion, KB, Probiblio en OCLC , bestonden uit het opstellen van adviezen over het uniformeren van catalogiseerregels tbv het GGC van specifieke openbare bibliotheekitems. De uniformiteit dient de vindbaarheid en zichtbaarheid van de items in de NBC+.

Adviezen zijn opgesteld over:

- AVI-codes
- Bladmuziek
- Beschrijvingen per druk
- Jaarboeken
- Koepel- en serietitels
- Lokale trefwoorden
- Meeleesboeken
- Speelleermaterialen
- Tijdschriften
- "waargebeurd"-titels

Behalve wanneer het technisch onmogelijk bleek (bij tijdschriften) zijn alle adviezen door NBDBiblion (producent) en OCLC (leverancier van de dienst GGC) gehonoreerd.

Het zwaartepunt van de werkzaamheden lag in de jaren 2014 en 2015. De stichting PICA heeft deze werkzaamheden financieel ondersteund met een bedrag van ca. € 85.000,=

(<http://www.plusbibliotheken.nl/actueel/nieuws/kwaliteitsborging-nbc-eindrapportage.html>)

Research & development

In het kader van het PLUSprogramma "digitalisering van de informatiedienstverlening" zijn inmiddels een drietal projecten gestart:

- KennisCloud van Bibliotheek Midden Brabant: de KennisCloud stimuleert het kennisdelen en samenwerken van personen, communities en organisaties in de regio. Het is een middel om mensen en organisaties lokaal met elkaar te verbinden: digitaal en fysiek (<http://kenniscloud.nl/terms>) ; dit project is voor subsidie bij de stichting PICA voorgedragen

- ZEP-service van denieuwebibliotheek : een dienstverlening voor zelfstandig werkende professionals
([https://www.denieuwebibliotheek.nl/agenda/18952375/16-06-2016-/ZEPservice:-gratis-workshop-mailchimp-\(2-delen\)](https://www.denieuwebibliotheek.nl/agenda/18952375/16-06-2016-/ZEPservice:-gratis-workshop-mailchimp-(2-delen))). Dit project is gerealiseerd met een bijdrage van de Provincie Flevoland.
- Verbijzondering op het Seats2meet concept voor openbare bibliotheken van denieuwebibliotheek: hoe kan het beste kennisdeling tussen bibliotheekbezoekers onderling en bibliotheekmedewerkers het beste worden gestimuleerd; de stichting PLUSbibliotheken overweegt een financiële bijdrage aan dit project te leveren.

Bij gebleken succes van deze nieuwe diensten worden deze graag om niet ter beschikking gesteld aan andere bibliotheken.

Efficiency door onderlinge afstemming : winst voor de klant

E-content en licenties

Naast de e-content die door de KB op voorspraak van de inkoop-commissie voor alle bibliotheken wordt ingekocht is er naast de KB een aantal m.n. PLUSbibliotheken die extra licenties op databanken aanschaffen bij uitgevers. Onderling wisselen de PLUSbibliotheken en de KB sinds kort structureel informatie uit over kwaliteit, prijzen en het monitoren van gebruik. Binnenkort start een pilot van KB en Proquest. 77 licenties zullen gedurende een bepaalde periode gratis verspreid worden over PLUSbibliotheken. Doel is het verkennen van de marktwaarde van de licenties.

Connectie met erfgoed

Doel van de nationale digitale strategie is om via de platforms van archieven, musea en bibliotheken zoveel mogelijk bronnen duurzaam zichtbaar en bruikbaar te maken. Uniformiteit is daarvoor een belangrijke voorwaarde. De PLUSbibliotheken met erfgoed collecties stemmen daarom de werkzaamheden gericht op duurzame ontsluiting onderling af. Zij doen dit ook met de KB. De KB heeft voor bibliotheken die collecties van erfgoed willen koppelen een loketfunctie ingericht. Voor informatie: vraag naar Roosmarijn de Groot. Hier kan men vooralsnog in bescheiden mate voor raad en daad betreft terecht. De PLUSbibliotheek Tresoar in Leeuwarden gaat een stap verder. Zij is vergevorderd met de ontwikkeling van een dienst Redbot genaamd om de koppeling van de vele kleine collecties van kleine organisaties aan de landelijke infrastructuur te ondersteunen. Met de stichting PLUSbibliotheken wordt de mogelijkheid verkend deze dienstverlening veel breder dan alleen in Friesland uit te rollen.

Geautomatiseerd saneren van PLUScollectie

In het verlengde van het PLUSconvenant waarin alle PLUSbibliotheken afspraken maakten over het collectioneren op HBO+ niveau voor de collectie Nederland is door Ingressus een instrument ontwikkeld voor het geautomatiseerd generen van saneringsadviezen van PLUScollecties. De ontwikkeling van deze PLUScollecties wordt jaarlijks gemonitord. Aan de hand van deze data gecombineerd met het collectieprofiel van de betreffende PLUSbibliotheek worden saneringsadviezen geautomatiseerd opgesteld. Het advies wordt afgestemd met de collecties van de andere PLUSbibliotheken om te voorkomen dat een eventueel laatste exemplaar verwijderd wordt uit de collectie Nederland. De dienst wordt gecombineerd met het automatisch bijwerken van de gegevens in het GGC. Met 4 PLUSbibliotheken zal de komende maanden een pilot worden uitgevoerd. Als deze service succesvol werkt voor PLUSbibliotheken zal deze ook aan andere bibliotheken aangeboden worden.

IBL

NBC+, het gezamenlijke collectieplan, de wettelijke opdracht om te participeren in het IBL, centraal collectioneren en afstemming van collecties in regio's. Het zijn allemaal ontwikkelingen die naar verwachting invloed hebben op het IBL-verkeer. Er zal naar alle waarschijnlijkheid vaker een beroep worden gedaan op de collecties van collega bibliotheken. Dat vraagt om een nadere beschouwing van die onderlinge relatie. Voldoen de huidige spelregels, zijn nieuwe spelregels nodig, zijn nieuwe verrekeningsmodellen nodig. Dit onderwerp willen de PLUSbibliotheken graag agenderen in het overleg met KB en SPN.

Nationale infrastructuur

Met een kritische blik worden de ontwikkelingen van de nationale digitale infrastructuur gevolgd. De motieven om aan te sluiten op (inter)nationale ontwikkelingen van Nederlandse schaal naar Wereldschaal zijn welhaast vanzelfsprekend. Maar de verworvenheden van de Nederlandse schaal (GGC, VDX, NCC/IBL) hebben onmiskenbaar een groot kwaliteits- en serviceniveau. Shared cataloguing in het GGC en een uitstekend georganiseerde en presterende IBL service verdienen zeker aandacht. Op zowel uitvoerend niveau (werkgroep IBL en werkgroep metadata) als op bestuurlijk niveau (GII consortium) wordt vanuit de PLUSbibliotheken hier stevast de aandacht voor gevraagd.

Service voor leeskringen: een B2B dienst in de maak.

Afstemming van diensten voor leeskringen die door meerdere aanbieders in de markt worden gezet (Dommeldal, Flevoland, Probiblio) in samenspraak met een aantal bibliotheken leidt tot een uniforme B2B dienst voor alle bibliotheken waarbij leeskringen kunnen putten uit een collectie van ca. 1.200 titels. Met een minimum aan inspanning kunnen bibliotheken straks een superservice aan de leeskringen in hun verzorgingsgebied bieden. Tevens voorziet het plan in een solide financieringsvorm voor continuïteit van de dienst en natuurlijk een op klantvraag gebaseerde uitbreiding van het titelaanbod. Omdat NBDBiblion besloten heeft de dienstverlening "Boekensalon" te beëindigen, is vanuit dit project gevraagd alle beschikbare documentatie (dossiers, schrijversprofielen, vragensets, etc. om niet aan de sector ter beschikking te stellen. Wordt vervolgd.

De een z'n dood....

NBDBiblion besloot een aantal diensten niet langer te leveren. Voor het PLUS aanbod en het aanbod van Bladmuziek zijn inmiddels alternatieven in de markt.

De bibliotheekdienstverlener en boekhandel Ingressus en de stichting PLUSbibliotheken sloten, blijkbaar met een vooruitziende blik, eerder een mantelovereenkomst voor de selectie en levering van HBO+ en wetenschappelijke titels tegen gewenste bibliotheekkwaliteit en scherpe tarieven. Inmiddels maakt een aantal PLUSbibliotheken gebruik van deze dienst van Ingressus. Verwacht wordt dat dit aantal snel zal stijgen.

Musidesk/Rijnbrink heeft in een bespreking van de werkgroep Muziek van de PLUSbibliotheken bekend gemaakt graag bladmuziek aan bibliotheken te willen gaan aanbieden. Dit initiatief wordt zeer gewaardeerd. Binnenkort zullen de condities door Musidesk/Rijnbrink bekend gemaakt worden.

Ten slotte een blik vooruit

Het gezamenlijk collectieplan voor de gehele openbare bibliotheeksector zal binnenkort door de directie van de KB vastgesteld worden en aan het openbare bibliotheekveld worden voorgelegd. De verwachting is dat ook de stichting PLUSbibliotheken gevraagd zal worden om aan de uitvoering van het plan haar bijdrage te leveren. De bereidheid hiertoe is groot. Per slot van rekening deelt de stichting graag haar expertise en ervaringen met het PLUSconvenant als vertrekpunt graag met de gehele sector. Het is voor de PLUSbibliotheken, de KB en SPN een gezamenlijke verantwoordelijkheid om ondanks de alsmaar afnemende budgetten te zorgen voor een hoogwaardige collectie Nederland.

De PLUSbibliotheken op een rijtje met hun vertegenwoordigers in het Algemeen Bestuur van de stichting Samenwerkingsverband PLUSbibliotheken

Tresoar Leeuwarden

Groninger Forum

Athenaeumbibliotheek/ Bibliotheek Deventer

OB Arnhem

OB Utrecht

OB Amsterdam

OB Zuidkennemerland

DOB Den Haag

OB Rotterdam

denieuwebibliotheek

deZB|Planbureau en Bibliotheek van Zeeland

Bibliotheek Midden Brabant

Bibliotheek Eindhoven

Centre Ceramique

Bibliotheek Amersfoort

Bert Looper

Doeke Sijens

Alice van Diepen

Margriet van Leeuwen

Hanneke van Duijn

Merian van Doornik

Erica Vos-Meijer

Marcel Theeuwes

Irene Schuiten

Chris Wiersma (voorzitter)

Perry Moree (penningmeester)

Peter Kok

Ingrid Fest

Carin Klompen (secretaris)

Erno de Groot

Voor informatie:

Frans van Spaandonk, beleidscoördinator
m. 06-14637257
e. fhvs@bibliotheekoosterschelde.nl

